

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция / Администрация:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0867
(212) 227-4125
УНЧОУ (201) 451-2200
Сью Йорк (212) 227-5250

PIK LXXXVIII Ч. 133.

ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК. СУБОТА, 18-го ЛІПНЯ 1981

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 18, 1981

No. 133. VOL LXXXVIII

СПІЛЬНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ 1000-ЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ РУСИ—УКРАЇНИ

Користаючи з нагоди відбуття нарад Пленарної Сесії Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців в Торонто, Канада, в дні 26-27-го червня 1981 року, представники Української Православної і Української Католицької Церков відбули наради в справі спільного відзначення 1000-ліття Хрищення Руси-України. В нарадах взяли участь Владика Митрополит Мстислав Скрипник; Владика Митрополит Максим Германюк, ЧНІ; Владика Митрополит Стефан Сулик; о. Архипресвітер Семен Савчук і о. шамб. Роберт Москаль. У висліді нарад видано таку спільну заяву:

"Беручи до уваги важливість неповторної історичної події, що її віруючі українці скрізь у світі відзначають у 1988 році, — Тисячоліття Хрищення Руси-України за св. Рівноапостольного Князя Володимира Великого, та знову розуміючи невіддільний стан наших братів і сестер на рідних землях, ми, представники Української Православної і Української Католицької Церков поза межами України, свідомі нашої превеликої відповідальності перед Богом, Христовою Церквою і Українським Божим Народом, який зазнав на протязі своєї історії і досі зазнає стільки лиха та роз'єднучих впливів із сторони ворожих йому чинників, стверджуємо необхідність спільно відзначити цей небуденний і історичний Ювілей нашого українського народу. Форму і спосіб цього спільного відзначення Ювілею Тисячоліття ще розглядаємо та в слушний час повідомимо наших улюблених у Христі вірних.

Вмижає прохання наших вірних про святі молитви за нашу долю наших братів і сестер на рідних землях та за покращання християнських взаємин між нами самими поза межами України. Нехай щезає дух, який збудував Вавилонську Вежу, а нехай Дух Святий, що зійшов на Христових учених і Апостолів, нас наново з'єднає у любові Того, в якого ми всі христисилися і в якого ми одгналися.

Благословення Господнє на вас усіх!

† Мстислав
† Максим
† Стефан

о. Архипресвітер Семен Савчук

Торонто, дня 27-го червня, 1981 року Божого.

О. Дубно обраний до управи Крайової організації податкових урядовців

Лос Анжелос. — Ореста Т. Дубна, комішнера Департаменту грошової обслуговування констатат, на 49-му річному з'їзді Крайової асоціації податкових урядовців, що відбувся тут 14-17-го червня цього року, обрано до виконавчого комітету цієї асоціації на дворічний термін. У зв'язку з його вибором на цей пост, О. Дубно служиме також у Раді Трестів Федерції податкової адміністрації.

Комішнер Дубно є тепер президентом Асоціації податкових урядовців в стейтах Нової Англії і віце-

Орест Дубно

президентом Асоціації податкових урядовців північносхідних стейтів.

На оселі „Київ” починається Кобзарський табір

Акорд. Н. Й. (о. ш.). — Починаючи від суботи 18-го липня, протягом двох тижнів, тобто до неділі 1-го серпня, тут на одумівській оселі „Київ”, серед мальовничих Кетскільських гір, в суспільстві Союзів, відбуватиметься 9-ий Кобзарський табір для вдосконалення гри на бандурі.

Цьогорічним мистецьким керівником цього Кобзарського табору буде Оксана Метучинська, яка є керівником одумівського ансамблю бандуристів у Сейнт Катеринс, Канада. Комендантом табору буде Олександр Непрель, старший виховник ОДУМ-у. Цей табір, як і кожного року

влаштується Таборовою комісією ОДУМ-у під протекторатом Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка при участі маестра Григорія Кистаго. Для більш ефективного навчання курсанти будуть поділені на групи відповідно до їхнього вітання гри на бандурі. У вільний час для всіх курсантів є до розпорядження простора, гарна оселя з великим басейном, крім того спортів зайняття як відвідування, копання м'яча і інші розваги, про що подбає команда табору.

Усіх курсантів зобов'язує таборова дисципліна та товариське поведіння.

СОВЕТСЬКА ВЛАДА розгромлює по черзі різні групи дисидентів, що присвятили свою увагу надуживанню і злочинам советських органів у різних галузях життя. Саме тепер їде розгром групи дисидентів, які збирали матеріали про надуживання психіатрії для політичних цілей. Після засуду різних людей за збирання таких матеріалів прийшла черга на Ірину Гривніну з Москви. Ірина Гривніна, 35-річна працівниця на компютері, мати 9-річної дочки, дістала п'ять років заслання за „зневлавлення Советського Союзу”. „Зневлавлення” полягає в тому, що вона збирала інформації про заборотування здорових людей до психіатричних лікарень за їхні неконформні погляди. Прокуратор закинув їй, що вона належала до гуртка людей, які збирали такі інформації й поширювали різними засобами. Підсудна Гривніна заперечувала всі закиди прокуратури, але, не зважаючи на це, суд засудив її, опираючись тільки на зізнання агентів і „стукачів”, тобто тасмних донощиків КГБ.

Криза автомобільної індустрії поглиблюється

Дітройт, Миш. — Всякі надії на швидке покращання положення автомобільної індустрії ЗСА не оправдуються. Після минулорічних втрат, які сягнули висот понад 4 мільйони доларів цей рік не належить до краху. В червні ц. р. тільки компанія Крайслер збільшила продаж своїх авт. Продаж інших компаній упав в тому місяці на 17,4 відсотка. Навіть Фольксваген Америка зазнав спаду продажу на 17,1 відсотка.

У 1980 році автомобільні компанії ЗСА продали 8,9 мільйона авт. На цей рік вони передбачували продаж у висоті біля 10 мільйонів. Однак й ця цифра не буде сягнена. Керівні кола автомобільного промислу бачать одну з головних причин у ціні. Наприклад пересічна ціна типово обладнаного американського авта є понад 10,000 доларів. Ця ціна навіть в умовах інфляції є рішуче високою для масового споживача. Не зважаючи на слабкий попит, компанії і цього року піднесли ціни. Коли б не важкі клопоти в ділянці масового транспорту, то ситуація на автомобільному ринку була б ще важча.

Випуск на ринок нових американських авт, які краще відповідають теперішнім потребам і можливостям, затягається. Найбільше в цьому відношенні відстає компанія Форда, яка також відстає в технологічному новаторстві. Вона далеко позаду інших в застосуванні погону на передню вісь, до чого масово переходять інші компанії. Саме тепер Форд представив проєкти своїх майбутніх малих авт, які та компанія планує випустити в половині вісімдесятих і на початку дев'ятих років.

Вільям Почилук, керівник автомобільної секції в Чейс Економетрикс заявив, що автомобільні компанії „на початку сподіваного автомобільного погону піднесли ціни і тим причинилися до ліквідації того буму”. Почилук вказав на Крайслера, який своєю іншою політикою „зумів змінити напрямки і таким чином пройшов найгірше”.

До чисто економічних причин долучилися й інші. Авто перестає в ЗСА бути символом суспільного статусу, а також шораз більше стає популярним уживати інші засоби комунікації, якщо вони є до диспозиції. Тому з понад 2-ох мільйонів передбачених покупок, які згідно зі статистичними даними повинні були вже закупити нове авто, більшість зволікає з купном, або зрезигнувала.

Конференція ОН виявила комплекс конфліктів

ОН, Нью Йорк. — В понеділок, 13-го липня тут розпочалася окрема конференція в ОН, яка присвячена справі Камбоджі. В цій конференції відмовилися взяти участь Москва та її сателіти і В'єтнам, який окупує Камбоджу та від якого вимагають, щоб він відтягнув свої війська звідтіля. Крім цього на відкритті й опісля виникли різні інші конфлікти.

Після збройного нападу й окупації Камбоджі в'єтнамськими військами, підтримувані Москвою, насадили там маріонетковий уряд підпорядкований в'єтнамському військовому командуванню Уряд, який в'єтнамські війська скинули, відтягнув рештки своїх сил і дотепер веде партизанську боротьбу проти в'єтнамських частин та їхніх місцевих помічників. Той уряд, очолений скрайнім комуністом Пол Потом, допустився численних надужив, а навіть злочинів проти власного населення. Згідно з різними обрахунками около три мільйони населення Камбоджі загинули за урядування Пол Пота. Пол Пот і інші речники його режиму заперечують це, а причиною смерті населення подають брак харчів, недуги, брак ліків, лікарської опіки, епідемії тощо. Під кінець побуту режиму Пол Пота в столиці, наступили зміни в його складі, сам Пол Пот уступив провідне місце іншому

Секретар Гейг сказав: „За владанням нашої зустрічі є привертати суверенітету і незалежності Камбоджі. ЗСА будуть тісно співпрацювати з азійськими країнами в розв'язці конфлікту в Камбоджі. Ми не маємо наміру знехвалювати стосунки з В'єтнамом, який окупує Камбоджу і захитує рівновагу в цілому східноазійському обширі”.

Терор в Ірані охоплює щораз ширші кола

Тегран, Іран. — Сучасну фазу іранської дійсності відзначає зростаючий щоденно терор. Ісламські фанати розстрілюють уже не тільки підозрілих у приналежності до підпільних революційних організацій, а в першу чергу Муджагедін-і Хальк, але й особистіх противників колишніх керівників діячів, які тепер є за кордоном та видатних членів купецьких кіл, так званого базару.

Остання серія розстрілів була відносно невелика, бо тільки 22, що в Ірані тепер є невеликим числом. Але серед несподівано були люди, які ще донедавна підтримували не лише революцію проти шаха, але також симпатизували з ісламським режимом.

(Закінчення на стор. 4)

Англія загострює заходи проти порушників

Лондон, Англія. — Вуличні заворушення, які протекли хвилею по численних містах Англії, викликають багатобічні наслідки. В першу чергу соціальні дослідники й компетентні урядові чинники ствердили, що в основі тих заворушень не тільки економічні причини, але, може навіть у більшій мірі, брак дисципліни в родинному й громадському житті. Крім цього у виступах молоді виявилися такі руйнівні нахили, що їх ніхто не сподівався. Тому англійський уряд на чолі з прем'єром Маргарет Тачер рішуче загострив протакцію проти таких виявів.

На протязі 12 днів заворушень поліція заарештувала, або видала карні обвинувачення сотням, а навіть тисячам людей. Суду приписали виношення при судів у зв'язках зі заворушеннями справу і сотні людей знайшлися в тюрмах для відбуття своєї кари. В'язниці, які й так були переповнені, не можуть помістити усіх, які зголошувалися до відбуття кари. Міністерство внутрішніх справ обмірковує проєкт, чи не влаштувати на короткий час військових таборів на місці ув'язнення. Англійська поліція традиційно по-благоразумно відноситься до демонстрантів, а навіть до порушників. Тепер командування поліції разом з професійними об'єднаннями

поліцейців опрацюють нові норми для протакції проти ворохобників. Англійська поліція також патрулює вулиці без зброї. Тепер міністерство внутрішніх справ не лише приготувало правові чинники проношення й уживання зброї, але й замовило значну кількість пластичної амуніції, яка не є смертоносною, а тільки ранилою злегка поцілених. Популярним інструментом в руках англійської поліції в поборюванні вуличних непорядків були водні канони. Однак їх поліція вживала нерідко й так неагресивно, що це рідше викликало насмішливі наслідки. Тепер міністерство видало заарештування вживати водні канони з усією їхньою силою. Крім тих протизаходів міністерство видало професійні установи поліцейців приготувати ще й інші. Поліція, відома своєю чистоті й учинності, була головною ціллю бешкетників і тому сотні поліцейців ранено.

Опозиційна Лейбор партія рішуче використати заворушення для своїх партійних цілей. Речники опозиції заатакували консервативний уряд, закидаючи йому негідську господарську політику, соціальну несправедливість, незрозуміння людських потреб. Прем'єр Тачер заповів велику основну промову в парламенті в цих справах.

У світі

АФГАНСЬКІ САМОСТІЙНИКИ охопили свою бойову діяльність не лише цілий край, але й місто Кабул, столицю Афганістану. Останніми днями вони вбили представника східної частини Афганістану, який перебував в Кабулі, і генерала і релігійного лідера з-над пакистанського кордону, які співпрацювали з советськими органами. Всі три брали участь у нарадах комуністичного Народного патріотичного фронту, який спеціально створений для підтримки президента Бабрака Кармала та допомоги органам советської влади. Після цих трьох вбивств, які мали місце на очах численних свідків, советське командування і маріонетковий афганський режим почали широко закренувати очисувальну акцію в Кабулі. Місто поділено на райони, райони повідроджувано, в деяких випадках поставлено перегороди з кількості доту; понад містом вдень постійно пролітають гелікоптери, а вночі військові патрулі освічують його рефлекторами. Район за районом поліція, советське військо і советські цивільні люди перечислюють доми і забирають усіх підозрілих у невідоме місце.

ІТАЛІЙСЬКІ ТЕРОРИСТИ з „Червоних бригад” висували щораз то нові вимоги до різних урядових чинників і загрожували, що, коли їхні вимоги не будуть виконані, вони вб'ють одного чи більше схоплених ними закладників. Тепер вони тримають закладниками трьох італійських громадян. Між ними є Чіро Чірілло, діяч Християнсько-демократичної партії. Терористи зажадали тепер, щоб до 48 годин місто Неаполь дало зареєстровані квартири тисячам родин, хати яких знищив землетрус, а коли ні, то вони вб'ють Чірілло.

В КАІРІ ВІДБУВАЄТЬСЯ суд над лівійськими терористами, що їх вислав лівійський уряд Муаммара Каддафі з дорученням приготувати й виконати різні саботажні й підривні акції. На судовий розправі чотирьох схоплених єгипетською поліцією лівійських терористів державний прокуратор зажадав кару смерті. Доказова процедура проти одного з них закінчена, і присуд буде винесено у найближчих днях. В справі трьох інших прокуратура ще представляє доказові матеріали. Після закінчення суду над цими терористами в короткому часі почнеться судово розправа проти п'ятих інших, яких також вдалося зловити єгипетській службі безпеки. Єгипетська преса підкреслює факт, що це вже не перший раз лівійські урядові чинники вислали терористів до Єгипту з дорученням виконувати різні підривні акції, а навіть убивати різних невіддільних для Лівії провідних осіб. Вже навіть було схоплено й засуджено терористів, які мали вбити президента Анвара ель-Садата. Подібна справа мала місце в Судані, де схоплено лівійських терористів, які прибули зі завданням вбити президента Німеїрі. Цих терористів також зловлено перед виконанням дорученого їм завдання.

У БОННІ, ЗАХІДНА НІМЕЧЧИНА, відбувається конференція голів і керівних діячів соціалістичних партій з 18-ти країн. Конференція розгляне цілий ряд справ. Програма конференції поділена на дві частини. В одній частині буде обговорена соціальна й економічна проблематика, зв'язана з сучасним положенням та господарською кризою в індустріальних країнах. У другій частині будуть порушені питання міжнародної політики, і тут одне з важливіших місць займає справа відносин між СССР і Заходом. Віллі Брандт, голова порозуміння соціалістичних партій, відбуде поїздку до Москви, в час якої він мав часлені розмови, а між ними розмови з Леонідом Брежнєвим. Брежнєв з'ясував йому сучасне советське становище у справі обмежень атомових зброєнь. Брежнєв інформувал, що його дані оперті на зрештований советській постанові справи роззброєння. У цій зрештованій концепції є пропозиція припинити приміщення нової атомової зброї, але немає нічого про те, що зробити з тією зброєю, особливо ракетами, що їх уже Москва примістила в Європі, тобто СС-20.

ЦЬОГО РОКУ ПОЧНУТЬСЯ РОЗМОВИ В СПРАВІ ОБМЕЖЕННЯ ЗБРОЄНЬ

Вашінгтон. — На перекусці, влаштованій в Асоціації заграничної політики, державний секретар Александер Гейг заперечив, що Уряд Регена незаінтересований контролюю і обмеженням атомових зброєнь. Гейг висловив надію, що такі розмови почнуться вже десь в половині листопада цього року. Вони стосуватимуться ракет середнього засягу, а про ракети далекого, міжконтинентального засягу розмови відбудуться пізніше.

Державний секретар з'ясував, що контролю й обмеження атомового зброєння не може заступити загальної політики, ані бути адром стосунків з Москвою. Він сказав: „Контроль зброєнь це тільки складова частина всеобіймучої структури оборони й закордонної політики, яких цілком є зменшити небезпеку війни. Це не може бути ані політичне ядро, ані вирішувальний барометр американсько-советських стосунків. Вона не може заступити таких проблем, як советська інвазія на Афганістан, ірансько-іракська війна, в'єтнамська інвазія на Камбоджу, лівійська інвазія в Чаді чи кубинська інтервенція в Африці і Латинській Америці. Нашим першим принципом є, що контролю зброєнь буде інструментом і засобом, а не заступинством для послідовної союзної політики безпеки”.

В дальших своїх виводах Гейг сформулював п'ять дальших принципів американської світової політики. Він висловився так: „Другим принципом є шукання такої контролю зброєнь, яка справді зміцнює безпеку. Третім принципом є, що ми шукаємо розв'язки питання контролю зброєнь, маючи на увазі цілість советської світової політики. Четвертим принципом є, що ми будемо шукати збалансованих уточнень у контролі зброєнь. Скількисний паритет є важливий, але загальний баланс це не тільки питання чисел. Здібність здобути вирішні успіхи при допомозі мілітарних операцій, або загрозою мілітарних операцій, це є те, що найбільше важить. П'ятим принципом є, що ми будемо намагатися осягнути таку контролю зброєнь, яка включатиме ефективні засоби для верифікації і механізм примусу до послуху. Нашим шостим принципом є, що наша стратегія мусить брати до уваги комплексність різних засобів контролю і різних зброєнь невих систем, а не лише ті, що в даний час є під розглядом. Під кінець цього року ЗСА візьмуться до зусиль фундаментальної ваги, а саме зменшення советської атомової загрози проти наших союзників в Європі”.

Серйозність завдав державного секретаря була особливо підкреслена одним з кімнєвих його тверджень: „Ми певні в тому, що советські лідери задуть собі справу з серйозності наших намірів. Вони мусять усвідомити собі, що пропагандивна кампанія, що її цілком є застрахити наших союзників і внеможливити програму оборонної організації НАТО, не матиме успіху”.

Проф. М. Семчишин очолив осередок НТШ в Чикаго

Дня 20-го червня цього року відбулися загальні збори осередку праці Наукового Товариства ім. Шевченка в Чикаго. Звіт за праці за попередні два роки склав голова проф. Василь Маркус та уступаючи члени управи. Осередок складається із 26 членів, в тому п'ять дійсних, два члені-кореспонденти, а решта — звичайні. Один член управи — д-р Роман Верес у минулій календній помер.

Осередок за минулу календню влаштував спільно з Філією Українського Католицького Університету дві спільні конференції з доповідями: одну на пошану 40-річчя хіротонії Патріярха Йосифа Сліпого, а другу — відмічення 120-ліття перенесення мощей Шевченка на Україну в травні ц. р.

Крім цього, Осередок провів низку науково-популярних доповідей своїх членів. Досі виступали проф.

В Америці

В ДЖЕКСОНВІЛЛІ НА ФЛОРИДІ СЛУЖБОВЦІ ФЕДЕРАЛЬНОГО БЮРА ІНВЕСТИРАЦІЙ арештували 44-річного Джозефа Дж. Гемліка і прокуратор обвинуватив його у шпionажі на користь Советського Союзу. Вобивувачений говориться, що Гемлік був завербований на шпигунську службу советськими агентами ще в 1963 році і від тоді він постачав советській розвідці потрібні матеріали, коди, шифри та інші речі. Його співпраця з советською розвідкою тягнулася аж до 1980 року. У роках 1954-1966 Гемлік служив в американському війську і там спеціалізувався на розшифруванні кодів, маючи очевидний доступ до засекречених речей військового характеру, які він копіював і передавав пізніше своїм советським „хлібодавцям”.

АДМІНІСТРАЦІЯ ЛІКВІД ЧАРЧІВ ДАЛА ДОЗВІЛ НА продукцію штучного цукру, який, як виказали довгі дослідження, не має в собі складника, що викликає хворобу рака, як це показали ранішні badania на звірятах. Новий продукт покається у масовому розпродажі може ще навіть прикінці цього року під назвою „Нутра-світ”. „Аспартейм” є головним складником цього продукту. Він не є шкідливим і майже безкальорійний.

ГУБЕРНАТОР КАЛІФОРНІЇ ЕДМУНД БРАВН ЗВЕРнувся до президента Роналда Регена з проханням проголосити у стейті виїмковий стан, бо місцеві чинники та численні агенції вже не спроможні дати собі самі ради з боротьбою проти шкідників, які вже знищили 40 відсотків овочів і яриани. Бравн просить також Президента про допомогу федерального Уряду у цій боротьбі. Губернатор зверну увагу Президентів на шкоди заподіяні мухамушкідниками, яких є дуже тяжко поборювати, бо не всюди населення хоче співпрацювати з урядовими агенціями, побоюючись, що зрощування піль і садів при допомозі гелікоптерів, шкодить також людям і звіринному світові.

СВОБОДА **SVOBODA**
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1933

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6864) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00.
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Спільними силами проти спільної небезпеки

В українському житті велике внутрішнє зрушення й усі його сили звернені на внутрішні справи, внутрішню боротьбу, взаємне поборювання. А в той час ззовні надходять небезпеки й загрози, які шкідливі в однаковій мірі для нас усіх, і тому ми всі мусимо протиставитися їм. Всі разом, і не відкладаючи.

В тому самому часі Москва намагається до решти нищити наших патріотів і оборонців національних прав. Переслідуючи Московю просять допомоги від нас. А ми — звідки візьмемо сил, коли добирася собі взаємно до горла? Давні в'язні судять наново за нові вигадані КГБ „провини“, нових виривають з сіл і міст України, щоб знову обезголовити наш край, як це вже не раз робила Москва перед тим. Не подолавши всіма дотепер стосованими засобами подвижників відродженого в народі духа свободи, червона Москва, як пише Вячеслав Чорновіл, вхопила ще одного, нового засобу „політичного гангстеризму“. Ми — жертви акції внутрішнього тероризму, — каже він.

Українці у вільному світі єдині, що можуть стати на захист тих людей. І доки ми цього завдання не виконаємо, воно лежати облого. Завдання тим важливіше, що не йдеться про горстку людей, а йдеться про цілий нарід. Наступ Москви розвивається на найширшому фронті, а доказом цьому — імена арештованих людей з різних сіл і міст України. Де тільки проявиться вільна думка, там падає совєтський удар. Чи можемо ми не відгукнутися?

Саме тепер найкраща нагода відгукнутися на те масове, відгукнутися всім у часі виступів з нагоди Тижня Поневолених Націй. В обороні поневолених націй стають не партії чи групи, а стаємо ми всі.

Цьогорічний Тижень Поневолених Націй відзначаємо в особливих умовах. Напередодні тих відзначень появилися в одному з найвідоміших американських журналів напад на ідею оборони цих народів. Заатакували ми всі й ми всі мусимо відповісти.

Наші читачі вже знають виступ американського сенатора з Мериленду проти резолюції в справі Тижня Поневолених Націй та тим самим проти його відзначень. А отже і проти аспірацій поневолених Московю народів. Виступ сенатора з Мериленду — це не випадок. Він прекрасно синхронізований з іншими подіями в світі. Він прийшов у часі, коли в Польщі боротьба за право бути собою доходить до кульмінаційного пункту; коли в інших поневолених народів починаються подібні процеси, хоч може на значно меншу скалку. Нам нічого шукати, чому саме в цей час появилася атака проти Тижня Поневолених Націй. Для нас важне те, що це є вода на млин Москви, що це їй сьогодні найбільше на потребу.

Удар іде не лише до нас, але до всіх, чиї рідні, чиї народи перебувають у совєтській тюрмі народів. Удар іде по українцях, поляках, жидях, чехах, балтійських народах, по народах Азії. По всіх тих, що домагаються своїх прав і встають, щоб захистити їх.

Ці удари — і той, поза залізною заспоною, спрямований проти наших народів, і цей тут, спрямований проти нас, — ми мусимо відбити. Насамперед ми всі, українці, а відтак українці з усіма іншими народами. Нас не можуть відстрашувати ці зупиняють перешкоди. Навпаки, чим більше перешкоди, тим більше енергії ми мусимо їм протиставити. Ми бо знаємо, що в цій країні це багато сил, які традиційно вважають себе приятелями Росії, або таких, які прагнуть матеріальних стосунків з нею. Одні мають глибоко закорінені симпатії, інші хочуть торгувати, хочуть заробляти. Це їхнє право, але для нас важніша доля народів і людей, і тому ми за них мусимо постояти. В цьому не тільки наше добро й добро поневолених Московю народів. В цьому не менше добро і Америці.

Нашої збільшеної активності вимагає ще один важливий момент. Після пір року діяльності нового Уряду ЗСА під керівництвом президента Роналда Регена стало ясно, що цей Уряд рішучий незалежності світової політики ЗСА від зв'язків з Совєтським Союзом. Уряд Регена не лише розбудовує зв'язки з Китаєм, але й на інших відтинках закріплює повну незалежність американської політичної лінії від стосунків та від співпраці з Московю. Це не значить, що він таку співпрацю відкидає, але це значить, що Москва є тільки одним з елементів у американській закордонній політиці й не має ніякого упривілейованого становища в ній. Проти цього усіма можливими засобами протиставляється Москва. Вона організує внутрі ЗСА сили для привернення попереднього стану, коли вона займала особливе місце, коли її амбасадор мав особливі привілеї, коли новий американський президент із рутини одною з перших своїх зустрічей мав зустріч з генеральним секретарем КПСС.

Таким намаганням ми мусимо протиставитися. Протиставитися масово, на кожному кроці, бо цього вимагає добро ЗСА і це диктує нам наше сумління.

Довгий час охоронці законності й порядку в Німецькій Федеративній Республіці знаходили винуватців серед так званих „лівих груп“. Найбільш відомі між ними — фракція Червоної армії на чолі з Андреасом Баадером. Це — вихідці із заможних родин, які поставили собі завдання скорим темпом „ушасливити“ суспільство Західної Німеччини убивствами охоронців законів і ладу в цій державі. Конституцію Німецької Федеративної Республіки написав професор Карл Шмід, член Соціал-Демократичної партії. Соціал-демократія у так званих „лівих“ реформаторів суспільного ладу не має прихильності, бо соціал-демократи обстоюють реформи шляхом демократичного законодавства в парламенті.

Фракція Червоної армії убивствами високих службовців і капіталістів (голова промислових Західної Німеччини Шлаєр) та іншими вчинками не досягнула свого. Провідники фракції Червоної армії були арештовані і деякі з них закінчили своє життя самогубством.

Службовці кримінальної поліції й установи, що має назву „Охорона конституції“, уважали фракцію Червоної армії за головну небезпеку для порядку й законності в Федеративній Республіці. На небезпеку з другого, „правого“ боку не зверталися уваги, хоч чим далі, то більше ширилася пропаганда в пресі і в усній

Панас Феденко

„БІДА НЕ ХОДИТЬ САМА...“

агітації проти демократичного ладу Західної Німеччини і проти політики уряду, що не хоче відновлення режиму партійної тиранії, який завалився в 1945 році.

Після поразки Гітлера у війні в Західній Німеччині улаштовано „денацифікацію“: колишні члени Гітлерової партії мусили доводити, що вони під режимом „фюрера“ не допустилися злочинів. Ті з них, що були учасниками злочинних дій, мусили відповідати в суді вихідних процесів. Між „реабілітованими“ лишилися чимало таких, що гадують і досі, як німецьке військо опанувало бою великої простори від Північного Ругу до острова Кріту на Середземному морі. Між такими знаходився вплив пропаганди: мовляв, Гітлер міг би перемогти ворожі збройні сили, але цьому перешкодили „внутрішні“ вороги, що хотіли замахом на фюрера 20-го липня 1944 року зруйнувати відпівність німецького війська.

На пропаганді й агітації поклонників „фюрера“ не скінчилося. Звеличинили партійної диктатури перейшли від слова до діла.

Така, здавалося б, „невинна“ акція, як нищення нагробків на жидівських могилах, показує, що серед фанатиків нацизму живе дух ненависті до жертв Гітлерового терору. Пропаганда ново-нацистів твердить,

що ніякого нищення жидів та інших народів під режимом „фюрера“ не було, що то вигадка ворогів німецького народу. В Західній Німеччині поширилися організації для плекання ідей диктатури на збір Гітлерового режиму. Колишні воїни, що служили в частинах, відомі під назвою SS, улаштовують з'їзди, на яких прославляють діла цієї формации, що була підпорою організатора масового нищення — Гайнріха Гімmlера. До організованих груп нерозкаяних шанувальників Гітлера прилучаються також запаморочені пропагандою молоді люди: вони ідеалізують „Третє імперію“ фюрера і мріють, що буде нагода той режим відновити.

Група під назвою „Фронт дії націонал-соціалістів“, недавно розкрита, плянувала цілу низку терористичних акцій: скоплення визначних політичних діячів, щоб нагнати на них і на уряд добитися звільнення Рудольфа Гесса, що був заступником Гітлера. Гесса заступлено на до смертну тюрму і він доживає віку в Берлінській в'язниці. Ці „націонал-соціалісти“ намірялися зруйнувати установу для дослідів злочинів режиму, що панував у Німеччині від 1933 до 1945 року (місто Людвігсбург).

Через легковаження небезпеки з відродження Гітлерової „легенди“ міг розвинути свою акцію фанатичний нацист Гомман. На землі своєї приятельки, де стояв залишок давнього лицарського замку, Гомман заснував так звану „Оборонно-спортову організацію“, яка влаштовувала маневри на військовий лад і при тому друкувала літературу в дусі „націонал-соціалізму“.

Німецька адміністрація довго придивлялася до цієї пропаганди і наразі припинила акцію Гоммана. Його арештовано. Виявилося, що „Оборонно-спортова організація“ стояла в зв'язку з подібними групами в інших країнах. Із вихованців Гомманової організації вийшов і студент Келер (Kohler). Він поклав бомбу на площі „Oktoberfest“ (по нашому — „Обжирниці“) у Мюнхені в 1980 році. Бомба убил 13 осіб, а 219 людей поранила. І сам Келер (з своєї вини) загинув від бомби. Цей безглуздий вчинок дав причини поліції та судовим установам почати енергійне слідство проти нерозкаяних нацистів. Знайдено у них чимало зброї: рушниць, револьверів, бомб, гранат, ракет. Також знайдено міни і вибухові матеріали.

Тепер урядові кола Німецької Федеративної Республіки, судові й поліційні органи мають перед собою не тільки загрозу від „лівих“ терористів, але також небезпеку з „правого боку“.

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Жила

БУКОВИНА — УКРАЇНЬСЬКА ЗЕМЛЯ

Володислав Корнилюк. „Твори“. Видавництво „Логос“, Мюнхен, 1971, стор. 203.

Володислав Корнилюк, автор „Творів“ — це батько Владики Платона Корнилюка в Мюнхені. Він народився у Фельштині (тепер Скеліва) Самбірського повіту. В 1902 році він закінчив у Самборі вчительський семінар. Спершу вчителював у Фельштині, згодом на Бойківщині, а 1903 року він переїхав на Буковину, де вчителював по різних буковинських селах до 1935 року. Згодом став директором школи в Стебнях над Черемошем та у Звинячці. У роках 1940-41 В. Корнилюк був головним бібліотекарем у Педагогічному Інституті в Чернівцях. Після Другої світової війни переїхав до Сібіу в Сиреті, де й помер 18-го лютого 1968 року. В. Корнилюк був не тільки педагогом-виховником молоді, але також суспільним діячем, який керував усією культурно-громадською, економічною, а навіть політичною діяльністю певного осередку. Він належав до тих учителів у кінці XIX сторіччя і на початку XX сторіччя, які виконували величезну виховно-професійну та громадську працю. У 1930 роках, коли румунська окупаційна влада знищила українські школи, заборонила культурну працю в „Читальнях“, „Народних домах“, кооперативах і в інших організаціях, залишилася ще єдина можливість громадсько-культурної діяльності — преса, через яку можна було частково інформувати й виховувати в національному дусі читачів. І саме до такого засобу вдався Володислав Корнилюк. Він під псевдонімом „Вука“ надрукував низку розвідок на літературно-історичні теми; саме їхня частина міс-

ся сьогодні. Аналіз конкрет-ного поетичного матеріалу часто наводить автора на глибокі суспільно-історичні роздуми. Наприклад, „Московщина не знала і не мала і не могла мати лицарського твору, бо не знала жодного лицарства, тільки „богатырів“ — звичайних заважків, що робили різні шкоди та розбої за їхньою ласкою пословицею „битий за двох небитих“... — до чого

українські люди додавали „та того ніхто не хоче“ (стор. 59). Про „Слово“, здається, вже важко сказати щось нове, але дослідник відкриває нові ідейно-супільні грані та пов'язує свою аналіз з історичними подіями нашого минулого. Стаття написана жава й навіть досить поетично. Проте слід закрити й деяку поверховість у розгляді самого „Слова“.

(Закінчення на стор. 4)

представника великої німецької фірми „Сіменс“, й матір Олену (Галю) з Федаків — одну із керівних діячок пересовеного українського жіночого руху, найближчу співробітницю і приятельку моєї сестри Мілени, голови „Союзу Українок“. Але не треба ніякої протекції, щоб піти на руку молодій українській журналістці, яка хотіла поглибити своє професійне знання.

Володимир Кузьмович

Третім формальним членом редакційної колегії „Діла“ був Володимир Кузьмович, який перенісся до Львова з Дрогобича, де був директором гімназії, і тут, у Львові став одним із провідних діячів нашого громадсько-політичного життя. Хоч усі ми три були членами Центрального Комітету УНДО (Українське Національно-Демократичне Об'єднання), формально засноване у 1925 році, фактично продовження Націонал-Демократичної згодом Трудової партії, що виросла з народовецького руху минулого сторіччя), Володимир був на чолі зв'язковим між редакцією „Діла“ і Секретаріатом УНДО, щоб не повторилася історія з „бунтом“ щоденника „Діла“ проти голови УНДО редактора Василя Мудрого з приводу помилкової, на думку редакції, тактики проводу УНДО і Парламентарної Репрезентації в далішому ході так званого „нормалізаційного“ курсу політики.

„Нормалізаційну“ політику започатковано на базі згоди польського уряду на українські мінімальні вимоги, з'ясовані у 17-ти меморандумах. Уряд цієї обіцянки, як звичайно й усі інші обіцянки, не дотримав, і „Діло“ у порозумінні з більшістю своєї Надзірної ради та Дирекції виступило з цим критичних статей на адресу партійного проводу. Василь Мудрий, який став головою УНДО і Парламентарної Репрезентації, коли д-р Дмитро Левіцький не погодився на „нормалізаційний“ курс, отримав відпустку з посту головного редактора „Діла“ на час виконання свого посольського мандату і погодився, щоб Володимир Кузьмович був зв'язковим між „Ділом“ і ним, головою УНДО.

Але Володимир Кузьмович належав до гуртка, який дуже часто сходився у гостинному домі панства Дмитра і Асії Левіцьких — на партію біди: крім господаря дому д-ра Дмитра Левіцького, належали до того гуртка перший

з НАШИХ БУДНІВ

Справи вічні і дочасні

У житті часто так буває, як на 3-ій сторінці щоденника „Свобода“, де жалобно об'являється прохання з проханнями на балі, вечері чи з ботиночними чарівними дебютанток нового чи старого стилю, значить СУМ-А чи Пласту.

Коліс, пригадує, що за дитячої моєї пам'яті, по наших селах був такий звичай, або традиція, що старші віком патріархи роду, чи то пак сеньйори, як їх тепер називають, виступували з кленових або сонових дощок домовини і тримали їх на горішках, щоб підскаки для всякого, мовляв, припадку, якби не дай Боже. Янгол Смерти передлетів понад хату і засумував:

— Готуйся, на Страшний Суд!

А коли, буюло, той Янгол Смерти не дуже так квапився сумити в свою смертоносну трубу, тоді така акуратно виступувала й вибухнула домовина чи труна служила для актуальних господарських потреб, наприклад: тримали в ній пізні алука, „ренети“, що так розкішно пахли золотом осінню, або зсипали до неї насом фасолою, біб, горох, а то й дрібну кукурудзу в кудяхах“.

Тут, на цій вільній американській землі, либонь ніхто з громадян домовину передчасно голови собі не морочить, поскільки від цього є досвідчені професіонали, тобто панове погребники — Литвини, Яремичі, Насевичі, та інші Музики. Натомість кожний шануючий себе патріот старатиметься придати собі задалегідь на цвинтарі

частку землі, або „аоту“, а дехто, що дивиться далеко в майбутнє, зразу фондує собі нагробника; а той, мовно б сказати, цілий родинний мавзолей закладає, де на камені вже наперед вириті імена його, дружини, дітей, зятів, невісток тощо. При кожній дорогій особі красується зірочкою позначена дата народження, тільки дати смерті, слава Богу, поки що немає, а все інше готове, заплачене, забезпечене, чекас — коли підтягнуться здорові покійники, та й дужі, „покійники“...

З цього приводу часто трапляються парадоксальні прості ситуації... Стоїш ото, буюло на Зеленому Святі з похилою головою перед нагробником, чи гранітним хрестом, на котрому вирита ціла, ската, б. легенда, що тут, мовляв, далеко від Рідної Землі спочив навіки прах незламного борця за волю України, лицаря Залізного Хреста, учасника Зимового Походу тощо...

А так через пір року, скажім, приходячи до гробу Гітмана на традиційній вечірці „Червоної Калини“, та й очам своїм не віриш: той самий „прах незламного борця“ витинає коломийські з дебютантками, аж іскри кресуться!

І цілком правильно: раз дата смерті на камені не вивчена, прах має право вивити тропанки нарізні з „калінами“, дивізіями, ками та з іншою, молодого войною“!

Дай нам, Боже, якнайбільше таких активних „небіжчиків“ в ці сумні невиселі часи.

Ікер.

Рогатинці збирають матеріали для збірника

Дня 20-го червня цього року в УНДО в Нью Йорку оформився Ініціативний видавничий комітет збірника „Рогатинщина“. Очолив видавничий комітет редактор д-р Василь Вергун, заступник голови — адвокат Роман Баб'юк, секретар — Роман Крупка, касирка — Олександр Салик-Угрин Безгірщина, Зенон Машталіп — член.

На засіданні, що відбулося того ж дня, намічено короткий, чвертьрічний план праці: повідомити у пресі всіх рогатинців про закінчення Ініціативного видавничого комітету збірника „Рогатинщина“; у тому повідомленні просити всіх рогатинців, щоб вони подали свої та своїх приятелів-рогатинців адреси секретарів Романових Крупок: 101-21 106 th Street, Ozone Park, N.Y. 11416.

Також у тому повідомленні просити рогатинців, щоб вони написали статті про свої місцевості, про організації та установи, які діяли в цих місцевостях, історичні пам'ятки, про народні звичаї, про церковно-релігійне життя, національно-політичні та інші партії, про

(Закінчення на стор. 4)

Іван Кедрич

ПОХОРОН, ЯКИЙ ПРИГАДАВ МИНУЛЕ

(Пам'яті д-ра Миколи Кузьмовича)

Якось весною 1939 року приступила до мого столу в редакції „Діла“ у Львові, Ринок, 10, молода панночка, яких 20-ти років віку, невеличкого росту і дрібної будови, з усмішкою, якою старалася закрити своє збентеження. Представилася: „Я — Оля Шепарович. Я скінчила журналістичний факультет у Варшавському університеті — ось мій диплом, і хотіла би робити „магістерку“. Я вибрала собі за тему „Техніка щоденника“. Чи ви могли б мені в цьому допомогти?“ — В цій самій кімнаті сидів з мною д-р Іван Німчук: він видав всіма організаціями й технічними справами „Діла“ (до мене належала політика, редакційні зв'язки з Надзірною радою і Дирекцією Видавничої спілки „Діла“).

Ми негайно порозумілися, щоб панну Олю віддати „під опіку“ редакторів Осипові Боднарівчів, який у великій залі редакції був „зверхником“ так званого тоді у нас „молодняка“: сиділи там мгр Михайло Хом'як (пізніший головний редактор „Краківських Вістей“ — Роман Сливка), д-р Богдан Галайчук (пізніший професор університету в Аргентині), в окремій малій кімнаті сиділи Михайло Рудницький, літературний і театральний референт, та Роман Купчинський, фелетоніст, відомий як „Галакціон Чіпка“. Осипові Боднарівчів, першорядному журналістові, який мав вже свій стаж, ми з'ясували, що він вказував панні Олі всі подробиці редакційної техніки — від приймання і реєстрування пошти, селекції матеріалів, першої коректи і т. зв. ревізії друку, гармонізування матеріалів, редакційні джури („Діло“ мало нічний джури для приймання телефонів з Варшави і з провінційних міст), проблеми місця в газеті, словом, усе те, що потрібно знати редакторів щоденника.

Всі ми знали батьків панни Олі — батька інженера,

директор Видавничої спілки „Діло“ о. канонік Дам'ян Лопатинський, Володимир Кузьмович, Роман Купчинський і я. При найбільшій зустрічі з Володимиром Кузьмовичем, який щоденно навідувався до редакції „Діла“, поінформували ми його про відвідини панни Олі Шепарович і її ділову справу. „Оля Шепарович? — це ж наречена мого сина Миколи, який саме кінчає медицину“.

Мимходом кажучи, В. Кузьмович був довіреною особою Митрополита Шептицького. Коли за дикої польської військово-поліційної карної експедиції, після масових підпалів (українцями) літом 1930 року польських маєтків, що відома під назвою „пашифікації“ і що стала чорною плямою на новій історії Польщі в роках 1919-1939, коли можна було побоюватися, що польська влада закрене всю легальну українську пресу, Остап Луцький, Володимир Кузьмович і автор цих рядків пішли до Митрополита Андрея і піддали йому думку, щоб він заснував тижневик, як орган Львівської української католицької єпархії, і щоб бодай таким чином зберегти українське друковане слово. Митрополит негайно погодився. Засновано тижневик „Мета“ і її першим редактором став власне Володимир Кузьмович. Фінансами на „Мету“ мав відати ректор Духовної Академії о. митрат Йосиф Сліпий, мене ж зробили зв'язковим до нього у грошових справах. Ось так я був тісно пов'язаний з проф. Володимиром Кузьмовичем різними офіційними і приватними нитками...

Втікати чи залишатися?

Першого вересня 1939 року впали на Львів перші німецькі бомби. Ще перед проголошенням 17-го вересня 1939 року, що „хоробра перша українська радянська армія переступила Збруч для врятування українського народу з-під польського ярма“, загроза вяршу більшовицької стала виразною на основі пакту Ріббентропа-Молотова, що давав Гітлерові зелене світло на завоювання Польщі і європейського Заходу та ділив Європу на сфери впливів — Німеччині й Совєтському Союзу. У помешканні Ярослава Кальби у Львові, пізнішого довголітнього директора Комітету Українців Канади у Вінніпегу, відбулася нарада:

(Закінчення на стор. 3)

ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ГАЛЛУПА ОПУБЛІКУВАВ вислід кількісних опитувань про справу виборів до Сенату і Палати репрезентантів в 1982 році. Подібне опитування проводила також республіканська комісія, яка пізніше у звідомленні сказала, що республіканці в 1982 році здобудуть приблизно 51 відсоток голосів. Інститут Галлупа однак твердить, що демократи у багатьох відношеннях всеж таки перевищуватимуть республіканців і що республіканцям ледве вдасться перехопити контроль в Палаті Репрезентантів.

АМЕРИКАНСЬКІ РАДІОВІ І ТЕЛЕВІЗІЙНІ КОМПА- нії Ей-Би-Си, Си-Би-Ес і Ен-Би-Си Нью-Йорку повідомили, що вони вже отримали дозвіл від уряду Китайської Народної Республіки на відкриття своїх бюро в Пекіні. Дозвіл на відкриття бюро передав трьом згаданим компаніям амбасадор Китаю. Кожна з названих компаній може вислати до Пекіну по одному кореспонденту і допоміжні сили та апаратуру. Покищо до Пекіну ніхто не поїхав, а речники Си-Би-Ес заявили, що під теперішню пору проходить селекція людей найбільш відповідних на це становище. Досі 14 американських агентств передавали свої інформації з Китаю, але жадна з них не мала офіційного дозволу на встановлення бюро.

Д-Р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК
На медичні Темі
...Інкарський довідник...
...ліжка у твердій темної-...
...обгорти із золотими...
...вами роботи мистця МІХ. МІ-
...ХАЛЕВИЧА 326 сторінок.
Ціна 7.00 дол.
СВОБОДА
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303
Місця для стейт Нью-Джерсі...
...близько 5% стейтвотного податку

Вступайте
в члени
УНСОЮЗУ!

КАРПАТСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІМ. ЮЛІАНА РЕВАЯ
повідомляє, що заходами ЦЕНТРУ планується поставити Пам'ятник на гробі
сп. п. ПРЕМ'ЄРА КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ
ЮЛІАНА РЕВАЯ
Просимо Прихильників Політичного та Організацій надіслати свої пожертви на
ч. 8954 "Самопоміч":
"SELFRELIANCE" FCU, Account 8954, 108 Second Avenue, New York, N. Y. 10003
Чеки випускати на: The Julian Reva Carpathian Research Center.
КАРПАТСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІМ. ЮЛІАНА РЕВАЯ:
Проф. д-р Петро Стерчо, Голова
Д-р Василь Верещак, Секретар

ПОВІДОМЛЕННЯ І ПОДЯКА
ДИРЕКЦІЯ СХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ
ІМ. ВЯЧЕСЛАВА ЛИПІНСЬКОГО
подає до загального відома і висловлює подяку всім Меценатам, Членам-Фун-
даторам і Добродіям-Прихильникам, які в 1-му півріччі 1981 р. склали свої дари
на цілі Інституту (в американських доларах):

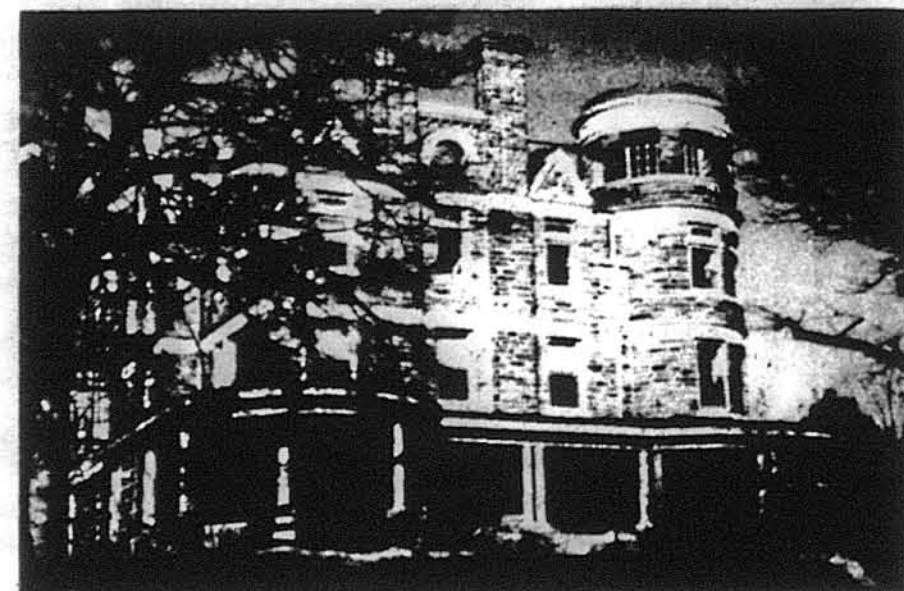
В 1-му пів- річчі 1981	Склали раніше
1. Родина Н. Н. Засновники Фондації	\$10,000.00 Перша вплата
2. С. Г. Душенки, Бофало, Н. Й.	4,000.00 9,072.00
3. В. І. К. Чеплюки, Денвер, Кол.	2,000.00 Поч. Фондації
4. Е. І. К. Зиблікевичі, Філадельфія, Па.	1,450.00 3,479.00
5. М. І. Коці, Монтклер, Н. Дж.	717.00 2,838.00
6. М. І. Л. Онуферки, Філадельфія, Па.	250.00 600.00
7. Р. І. В. Гордіньські, Детройт, Міш.	250.00 2,840.00
8. М. Васкул, Воррен, Міш.	200.00
9. Е. Бегей, Філадельфія, Па.	200.00
10. Б. І. Н. Ковалі, Річмонд Гіл, Н. Й.	160.00 2,150.00
11. А. І. М. Гордіньські, Ірвінгтон, Н. Дж.	150.00 3,190.00
12. Д. Лепін, Спрінг Валей, Н. Й.	125.00
13. А. Арам, Вудленд Гіл, Кал.	125.00
14. О. І. М. Печенюки, Ванкувер, Б. К.	100.00 2,000.00
15. І. Ільків, Престон, Онт.	100.00 1,000.00
16. Кредитова Кооператива Самопоміч, Чикаго, Іл.	100.00 800.00
17. Р. І. С. Залуцькі, Чикаго, Іл.	100.00 500.00
18. Р. І. О. Федоровичі, Ріджайна	100.00 390.00
19. Е. Ю. Зіблей, Корал Гейбл	100.00
20. І. Масурокі, Рег. Філадельфія, Па.	100.00
21. В. І. А. Макухи, Бофало, Н. Й.	100.00
22. І. Устименко, Детройт, Міш.	100.00
23-33. У пам'яті бл. п. Кліментини Зиблікевич:	
по 100 дол.: див. позиції в цьому списку: 5, 14, 17, 19, 20; по 50.00 дол.: А. І. М. Гордіньські,	
В. І. Л. Кострубаки, В. І. М. Медухи (2,800.00); І. Мула (2,200.00); Б. І. Н. Ковалі, М. І. Л. Ону-	
ферки, Б. І. Х. Турченко (250.00); О. М. І. М. Харини (130.00); І. І. М. Гілл, Д. І. Р. Богачевські	
(100.00); по 30.00 дол.: Т. Богачевська; по 25.00 дол.: С. Т. Душенки, Я. І. А. Блювські	
(7,010.00); Л. І. О. Яцкевичі (1,125.00); Д. І. Д. Кузики (200.00); І. Левчук (125.00); О. Но-	
вичський (100.00); Л. І. М. Шанковські; по 20.00 дол.: І. І. О. Корочицькі (1,050.00); І. І. М. Ку-	
земські (559.00); В. І. С. Пушкарі (125.00); А. Насевич; по 10.00 дол.: Т. І. Г. Рег. П. І. О. Клі-	
ми.	
34-39. Коляда (продовження): по 200 дол. див. позиція 8 у цьому списку. По 25 дол.: В. За-	
сідний (2,914.00); М. Бурбела (25.00); по 20 дол.: М. Шавалюк (100.00); М. І. Р. Мишкови-	
ч; по 10 дол.: М. І. К. Іванчуки (100.00); І. Волошин.	
40. 85-ліття Е. Зиблікевича: додатково до списку за II-півріччя 1980 р.: по 100 дол.: див. по-	
зиція ч. 17; по 30 дол.: Р. І. Н. Ільницькі (25.00).	
41-42. По дол. 25.00: О. Новицький (125.00); по 15.00 дол.: Ю. Яремкевич; по 10 дол.: О. Та-	
томір.	
Разом за 1-ше півріччя 1981 р.	21,517.00 доларів

У цьому списку появляється вперше повідомлення про родинну фундацію створену при нашому Інституті. Фундація ця багатотисячна. Згідно з бажанням засновників тієї фундації, їхнє прізвище буде виявлене щойно тоді, коли фундаційна сума буде повністю вплачена.

Наш Інститут сподіється отримати подібні фундації від інших родин і поодиноких осіб.

Капітал заснованої при Інституті фундації є ненаушальний, а тільки відсотки від капіталу зможе зжити Інститут, згідно з призначеннями фундатора, чи за визначеним планом.

Повідомляємо, що Інститут приготувався до відзначення 100-ліття з дня народження його Патрона, Вячеслава Липинського, що припадає на 1982 рік. Не сумніваємось, що наукові співробітники, меценати, члени-фундатори, добродії і прихильники і все наше членство підтримають усі корисні ініціативи та плани роботи в цьому напрямі, як Інституту, так і іншим Установам чи Особам.

Це одна зі знімків нової садиби Інституту Липинського, зроблена осінню порою 1980 року. На знімку частина південної стіни будинку, що стоїть серед літніакового парку. Фронтонна стіна будинку звернена до сходу і по цьому ж східному боці є головний в'їзд до будинку („порте кочере“) і головний вхід до палати. Ціла послисть має три фронти: від палати — вул. Оріон, від заходу — вул. Сілвервуд, а від північного сходу — вул. Фламінго.

Дякуємо всім нашим Меценатам, Фундаторам, Добродіям і Прихильникам за їхні мистецькі, книжкові та грошові дари для Інституту в першому півріччі 1981 р. та поручаємось також на будуче їхній пам'яті й пам'яті всіх тих, у кого є розуміння для нашої конструктивної діяльності.

Просимо всіх Читачів цього...лення й подяки, записати в свій адресар нову адресу Інституту:

W. K. LYPYNSKY, EA, EUROPEAN RESEARCH INSTITUTE, INC.
469 Flamingo St. # 10 Philadelphia, Pa. 19128-4 (215) 482-7111

ДИРЕКЦІЯ
СХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ
ІМ. ВЯЧЕСЛАВА ЛИПІНСЬКОГО
Філадельфія, в липні 1981 р.

Похорон...

(Продовження зі стор. 2)

втікати чи не втікати? Д-р Д. Левицький телефонував, що не в силі прийти на наради, але заявив, що він рішеним залишитися. Приїздили були Остап Луцький, проф. Роман Смаль-Стоцький (близький своєму Луцьких), Володимир Кузьмович, названий господар дому і з своєю дружиною, проф. Роман Смаль-Стоцький, Ярослав Кальба і я заявили, що ми пішки будемо втікати і пробиватися на захід всілякими способами. Але Остап Луцький, директор Ревізійного Союзу, спершу сенатор, потім посол до Союму до 1938 року, чудовий промовець і декламатор, людина великого формату, так само, як Володимир Кузьмович, заявили, що „провідники народу мають залишатися з народом у добрих і поганих часах“, і тому вони залишаються. „Що прийде народові з провідників, яких ворог мерщій винищить?“ — запитував я, але не переконав їх.

— Знищать або не знищать, — не можна знати, може приєднання Західної України до Центрального земель змінить політику більшовиків, — різні режими вже еволюціонували...

Залишилися і згинули. Згинула активна верхівка народу — не тільки освічені інтелігенти, але й селянський актив. Винищувало всіх за списками, що їх мав советський консулат у Львові і що їх постачала польська поліція і місцеві донощики, всі ті, які відразу ж стали на послугах більшовицькому режимові — щоб винищувати українців. Що дивуватися тодішнім польським поліцаям: адже навіть Катинь не переконало ще масиву польського громадянства у Польщі і поза нею, що без самостійної України не може бути самостійної Польщі, і що не політика національної асиміляції, а здійснення Прометейської ідеї є спасенням Польщі...

Краків: пошукування за нареченим

...Під кінець вересня чи з початком жовтня 1939 року стрінув я на вулиці Кракова Олю Шепарович. До краю схвилювана, стурбована, змарніла, клубок нервів, що вимагає руху і діла. — „Миколю взяти поляки до війська як лікаря і він відістане у битві під Кутном до німецького полону. Стільки я вже довідалася — мушу ще довідатися, де він сидить, в якому таборі і видістати його“. — Ходила по всіх можливих німецьких військових установах, не боялася, таки дізналася, де в якому таборі полонених перебуває лікар-старшина, український пластун д-р Микола Кузьмович, і видістала його на волю. І в місяць-два після того так там, у Кракові, повинчалися.

Нью Йорк — Бабилон

Ми стрінулися потім аж в Америці, в Нью Йорку. Кузьмовичі замешкали у Бабилоні, недалеко Нью Йорку, з дружиною — спершу в Філадельфії, а відтак у Нью Йорку, поки прийняли мене на працю в „Свободі“. О. Кузьмович в міжчасі стала матір'ю (тепер вона вже й бабуня), стала одною з керівників Пласту, редактором журналу „Юнак“, а коли я став головою Спілки Українських Журналістів Америки (СУЖА), — вона, після смерті д-ра Романа Кришталівського, була в часі його головування секретарем Управи. Після мене вона стала головою і тепер очолює СУЖА.

Співпрацюємо ми теж на терені Наукового Товариства ім. Шевченка: я був у різному характері в його керівних органах від часу головування проф. Р. Смаль-Стоцького. Тепер за головування д-ра Ярослава Падеха членом Управи стала й ред. Ольга Кузьмович, що взялася за редагування інформаційного неперіодичного бюлетеня НТШ. І далі вона породжує у всіх, хто знає її, подив для її енергії і роботящості, для її ефективності і солідності в усьому.

Д-р Микола Кузьмович не мав того гону до політики й громадсько-політичного активізму, що його мав його славетний батько, один з моїх найближчих і найсердечніших приятелів. Д-р Микола був типом людини, що воліла радше триматися здалека від гамірливого політичного гурту. Зате він любив мистецтво, розумів його і був звеличником модернізму в мистецтві.

Щоб не базуватися тільки на своєму смакові, а мати й факове підґрунтя, він студіював мистецтво вже в Америці, і ніхто так, як він, не знав тонких різниць між абстрактом та безпредметним малюнком. Збирав він теж залюбки „екслібриси“ і залишив найкращу у вільному світі збірку українських екслібрисів, що їх обов'язково треба б видати окремою книжкою, навіть не кінцею зі вступом чи статтею, а просто — „Збірка покійного д-ра Миколи Кузьмовича“.

Ніхто інший тільки д-р Микола Кузьмович знайшов, придбав і прислав мені два мої екслібриси: Павла Кожуна (як журналіст стріляв пташку з лука на телеграфічному дроті) і Микона Левицького (як качка носить в дзюбі течку, з якої вистає булава). І д-р Микола Кузьмович одічив по-своєму батькові кришталеву чесний характер, простолінність, нехтія супроти всякої інтриги, круїстства і брехні. Він мав почуття обов'язку, самодисципліну і невідлучне дотримання даного слова. Коли вже знав, що має смертельну недугу, проти якої не знайшли ще ліку, він не скривав того перед найближчими рідними. Описав почва свою дружині й дітям, що мають далі працювати на тих стійках, на які поставила їх доля.

З початком травня цього року д-р Микола Кузьмович перебував уже в такому стані, що дружина не хотіла залишати його ані на мить. Тому ті, які знали про це горе, не дзвонили до неї. Тож яке здивування було для мене, як ось вона зателефонувала: „Я приїду на вечерю з нагоди Вашого 85-річчя, бо так казав мені зробити Микола. Він наполягав, що я обов'язково мушу це зробити як голова СУЖА і з уваги на вас — приятеля його батька“.

І д-р Микола Кузьмович, вірний своїй нехоті до будь-яких церемоній, просив не виголошувати на панахиді по ньому чи над свіжою могилою ніяких промов. Тому й традиційну тризну вдова та діти влаштували так, щоб не було промов. Але було багато людей — з різних міст і містечок метрополітального обширу Нью Йорку і з дальших міст. І вдова і діти не давали пізнати по собі, що переживають трагедію. Так учив їх світлий пам'яті д-р Микола: свої почування залишити для себе, зачинити їх у своєму серці, — минулися часи, коли на похорони заходили професійні плачох...

І мені здається, що може краще, щоб у газеті залишився ось такий, як оцей, скромний спогад, як грудка на могилу передчасно спочилого д-ра Миколи Кузьмовича, як виголошували промови на тризні чи над могилою.

Світлої пам'яті Микола Кузьмович не бажав собі промов, але не заборонив написати й надрукувати споминок про ті часи, коли він і його дружина були ще молодятами і коли не було ще довкола нас тієї пустки, яка настала. З усіх, що названі в цьому спогаді, живими лишилися ще лише кілька осіб, що їх порухати можна на пальцях однієї руки. За минулих 40 років виростили вже два покоління — цілком інші, аніж були ті тоді, коли молода панночка хотіла здавати магістерський іспит з техніки щоденника і коли мужі такого формату, яких рівних нема тепер довкола нас, рішались загинути в ім'я принципу, що треба бути разом з народом.

І жаль, глибокий жаль, хапає людину, що тепер, коли український нарід переживає один з найстрашніших періодів своєї тисячолітньої історії, нема тут у диспорі таких, якими були Дмитро Левицький, Остап Луцький і Володимир Кузьмович — велетні в порівнянні з карлика-ми, які розвалюють громаду. Вільно це сказати наприкінці цього спогадового нариса, бо так думав і св. п. д-р Микола Кузьмович, син одного з отих конструктивістів.

Відбулося відкриття сезону на Оселі СУМ-А в Барабу

Під час Меморіал Дей кінця тижня, тобто в дні від 22-го до 25-го травня, відбулося традиційне річне відкриття сезону на Оселі СУМ-А біля Барабу, Вискансин. На це відкриття прибуло коло 250 осіб зі стейтів Середнього Заходу ЗСА: Ілліной, Індіана та Вискансин. Ця оселя, яка лежить 180 миль на північний захід від Чикаго та займає 140 акрів гористого та лісового терену в середніпівденній Вискансин, є власністю Осередку СУМ-А ім. Миколи Павлушкова від 1961 року, отже цього року припадає її 20-річчя. Вже увійшло в традицію оселі, що під час т.зв. „Меморіал Дей“ кінця тижня відбувається відкриття оселі. Члени Осередку, користаються з цієї нагоди, щоб приготувати оселю до літнього сезону й до таборування юнацтва. Прибулі робітники виконують потрібну працю, а управа Осередку віддається тим, що влаштує вечерню та розвагову програму для цих робітників.

Підготовка праці почалася ще 22-го лютого 1981 року, коли Осередок СУМ-А ім. М.Павлушкова відбув свої річні загальні збори. Наголову управи переобрано Ярослава Куляса, що свідчило про підтримку його програми ведення Осередку. В його промові після вибору голова навісвітля потребу поширення діяльності Осередку для виховання та розвитку дітей в правдивому українському дусі. Дальший склад Осередку є такий: Іван Павлик, Стефан Остапчук та Ярослав Ігнатів — заступники, Галія

Литвинишин — писар, Ярослав Верещак — організаторський відділ; Юрій Верещак та Богдан Чомко — фінансовий відділ; Стефан Дрозд — буланний; Стефан Бабик — культурно-освітній референт; Маріяка Дрозд та Іван Шалева — референти дружинників; Маріяна Колодій — спортивний референт; Евстахій Панчишин — адміністратор дому; Микола Кікіш — господарський референт; Тарас Дрозд — референт преси й інформації; Леся Дерех — суспільна опіка; Борис Юрків — зовнішні зв'язки; Роман Кавка та Роман Косач — члени; Петро Куліш, Захар Колодій, Богдан Лесюк, Роман Голяш та Ярослав Дзвіник — контрольна комісія; д-р Юліан Куляс, Ганя Шалева та Ярослав Буда — товариський суд. До референтури оселі було вибрано Василя Абрамюка — голова а члени — Іван Максимчук, Дмитро Багрий та МIRON Куляс.

Ця референтура старанно працювала над підготовкою програми до відкриття оселі. Треба підкреслити, що члени цієї референтури та їхні помічники в заряді Оселі жертвують своїм часом майже кожної суботи й неділі після припинення зимових снігів, щоб робити потрібну працю на Оселі. До такої праці належить: чистка площі, навісвітля будинків, кошення та збирання трави, малювання, садження дерев, навісвітля плотів та безліч інших потрібних речей.

Відкриття Оселі — це лише завершення тієї праці, коли більшість членів та прихильників

СУМ-А включається у працю Оселі. До комітету підготовки щорічного відкриття увійшли наступні особи: Василь Абрамюк, Степан Пилипович, Ярослав Куляс, Юрій Верещак, Іван Максимчук, Ярослав Верещак та Дмитро Багрий. До розвагової програми, яка відбулася у неділю, 24-го травня, комітет організував легкі спортивні змагання (перегони) з нагородами, смачну вечерю, а після закінчення програми, від 27-го червня до 11-го липня; виховно — відпочинковий для молодшого юнацтва від 11-го липня до 1-го серпня; виховно-відпочинковий для старшого юнацтва від 1-го до 22-го серпня. Управа Осередку СУМ-А ім. Миколи Павлушкова вже вислала заклики, щоб батьки юнацтва осередків СУМ-А в околиці середньозахідних стейтів ЗСА вже зголошували своїх дітей до участі у таборах.

Оселя відкрита для відвідин влітку з потрібною обслугову, включно із великим басейном та спортивно-розваговими площадями. Під час „Лейбор Дей“ кінця тижня також заповідається Звизм СУМ-А на Оселі біля Барабу, Вискансин.

Тарас Дрозд

ВЖЕ БІЛЬШЕ ЯК ТИЖДЕНЬ ізраїльські літаки бомблять різні пункти в південному Лівані, шукаючи за місцями, в яких є згупчення палестинських партизан, або їхні магазини й укріплені позиції. Перед новою серією бомбових налетів ізраїльського летунства було коло місяця перерви. Деякі пункти ізраїльтяни бомблять повторно, щоб не допустити до їхнього відновлення, або щоб їх палестинці не могли відбудувати. Теперішня стадія бомблення відбувається дуже систематично й деякі околиці перетворюються в поглини „спаленої землі“. Цивільне населення вже давно покинуло такі околиці й тільки палестинські партизани перебувають у захисних місцях, щоб не допустити християнських відділів до окупації й закріплення на тих територіях. Місцем останніх атак був, між іншим район міста Дамра, яке віддалено на 12 кілометрів від Бейруту. В цьому місті, з огляду на його близькість до Бейруту й інші вигідні умови, містилися головні пункти палестинців. Серед офіційних кіл Лівану висловлюють поважну турботу з приводу постійного наближення ізраїльських бомбових літаків до столиці країни Бейруту. А керівництво Палестинської Визвольної Організації публічно твердить, що воно є в посіданні ізраїльських планів, згідно а якими ізраїльське летунство буде намагатися ізолювати Бейрут від решти Лівану.

КОЛИ ПОДОРЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- ЧИ КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова грамота УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Ділимося сумною вісткою, що 14-го липня 1981 року, проживши 77 років, засну на віки

наш Відречений БАТЬКО І ДІД

бл. п.

АНТІН НИКИФОРОВИЧ РЕДЬКО

народжений на Полтавщині.

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 17-го липня 1981 р., о год. 7-й веч. в похоронному заведе-
дінні П. Ярем, 129 Схід 7-ма вул. Нью Йорк, Н. Й.

ПОХОРОН — слідуючого ранку на українському православному цвинтарі св. Андрія
в С. Банді Бруку, Н. Дж.

Замість квітів на свічку могилу, просимо складати пожертви на Пам'ятник бл. п. Митр.
Василеві Липинському, ширим і гордим послідовником пам'яті, якого був Покійний.

З болючим жалем:

син — ОЛЕКСАНДЕР з родиною
дочки — ДУНЯ І ПАРАСКЕВА з родинами

ЗАУПОКІЙНУ СВЯТУ ЛІТУРГІЮ В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ

бл. п.

Д-РА ЄВГЕНА ОМЕЛЬСЬКОГО

Визначного Мецената ФКУ, творця одного з видавничих постійних фондів для українських студій в Гарвардському Університеті, відслужить Впрен. о. протопресв. ІВАН ТКАЧУК

в суботу, 25-го липня 1981 року, о год. 9:15 ранку, в УПЦеркві Всіх Святих, 206 Іст 11-та вул., в Нью Йорку, Н. Й.

Про молитви до Всевисьного Бога за вічний спокій і радість душі Покійного Добродича — Д-ра Євгена Омельського просить —

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

Нарада у справі розбудови ВІМузею УВАН

Завдяки старанням центральних українських ветеранських організацій Канади 22-го червня цього року відбулася в Торонто нарада представників Української Стрілецької Громади, Об'єднання Вояків Першої Дивізії УНА та Товариства Вояків УПА в справі розбудови Військово-Історичного Музею й Архіву УВАН.

Д-р Михайло Марунчак, куратор музею, з'ясував на цій нараді старання УВАН в справі відкриття музею та працю, як теж успіхи, які досягнено за короткий час. Ведеться реєстр експонатів, отримано від Стейт Департаменту в Оттаві додаткову силу до реєстрування, готується нове устаткування музею, комплектується військова бібліотека, яка є невід'ємною частиною архіву, оформилася Музейна комісія, яка складається з представників місцевих ветеранських організацій тощо. Все це завдяки великій жертвенності колишніх вояків та широкого загалу української спільноти.

Після інформації гостя з Вінніпегу розвинулася дискусія, в якій приймали участь: Богдан Бігус, інж. Юліан Темник, д-р Мирослав Малєцький, д-р Остап

Соколюкський, ред. Володимир Макар та інші. Всі підкреслили велику вартість існування такого військового музею, в якому буде місце для всіх пам'яток різних українських військових формаций, стверджуючи, що це єдиний музей цього роду в українській діаспорі.

Обговорювано також можливість зорганізувати музей на території допомоги музею центральними ветеранськими організаціями. Рішення у цій справі винесуть окремі головні управи на своїх засіданнях. Наголошувалося також на потребі більш моральної підтримки з боку широкого загалу громадянства, а зокрема ветеранських рядів. Ветеранські організації й надалі апелюють, щоб депонувати в музеї все те, що стосується української військової дії. Відношення ветеранських організацій до ВІМА нормувати окремих правилників.

Нарадами проводили Богдан Бігус, редактор „Вістей Комбатанта”, а Об'єднання Вояків Першої Дивізії УНА гості гостя з Вінніпегу та присутніх полуднем в ресторані Ведажуд.

Управа Військово-Історичного Музею.

Рогатинці збирають...

(Продовження зі стор. 2)

родне мистецтво, як також мистеці, поети і письменники, молодічч та жіночі організації і т.п.

Програма діяльності на черговий рік невелика, якщо її будуть здійснювати рогатинці, а їх багато у вільному світі. Матеріали до збірни-

ка (а також зв'язок під час писання статей) слід висилати до редактора д-ра В. Вергун. Адреса для пересилки матеріалів і зв'язку: 149 Shirley Ave, Staten Island, N.Y. 10312.

В.Вергун

ВЕЛИКА ЗНИЖКА ЦІН НА ФУТРА І КОЖУХИ

Делі мінусорічні фасони нижче ціни продукції. Рівночасно поручаємо чудові футра з мінки, куртки з лиса та інших шляхетних шкір. Кожухи нашої продукції шиті з найліпших шкір еспанських, французьких, аргентинських та американських. Виконуємо всі направи і чистини футер. На місці можна набити імітації кожухів, мінки, джинсові матеріали і т.д.

GOLTEX CO. 20 First Ave. N.Y.C., N.Y.
Tel.: (212) 533-7236

Відкрито 7 днів у тижні, від 10-6-01 веч.

У ВИДАВНИЦТВІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ СВОБОДА

появилася вже друком монументальна збірка літературних оцінок

Д-ра Луки Луцева

ЛІТЕРАТУРА І ЖИТТЯ

Книжка у твердій темній полотноній обгортці з золотими літерами більшого формату, має 480 сторінок і охоплює повне пістопіття (1925-1975 рр.)

Література і життя, це дійсно монументальний твір, а в ньому бібліографія, оригінальні статті і рецензії про:

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, ІВАНА ФРАНКА, ОЛЬГУ КОБИЛЯНСЬКУ, БОГДАНА ЛЕПКОГО, ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА, ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА, ВАСИЛЯ ПАЧОВСЬКОГО, МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА, ТИМОТЕЯ БОРДУЛКА, ОЛЕКСАНДРА КОРНІЙЧУКА, ОЛЕСЯ ГОНЧАРІА, ВОЛОДИМИРА СОСЮРУ.

Мешканців стейту Нью Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку. Належність платна лише в амер. долларах \$20.00

Замовляти: + порто \$1.00

СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

STI scope travel inc

Tel. (201) 371-4004 845 Sanford Avenue, Newark, New Jersey 07106 Cable: Scopetrav Newark

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖЕЙ пані МАРІЯ ГЕЛЬБІГ

„ЛВОВ'ЯНКА”

від 19 до 30-го вересня 1981 року, 12 днів \$1,150.00

7 днів у Львові!

2 дні у Києві, 1 день в Будапешті, з можливістю відвідати Тернопіль і повернути через Варшаву та продовженням поїздки в Польщі, за додатковими оплатами.

Місця **ДУЖЕ ОБМЕЖЕНІ.**

Прощу зголоситись НЕГАЙНО із завдатком 250.00 дол. від особи.

А. СОЛЬЧАНИК ОТРИМАВ НАГОРОДУ

Честер, Па. — В днях 26-28-го червня ц.р. відбулась в Чикаго, Іл., філателістична виставка **ТОПЕКС'81**. на якій збірка Андрія Даріяна Сольчаника „Математично-природничі науки та техніка з українськими пов'язаннями” отримала срібнобронзову нагороду **ТОПЕКС'у**.

При допомозі філателістичного матеріалу — мар-

ки, поштові конверти, штемпілі тощо — відмічено на 160-ти сторінках пов'язання науковців математично-природничих та технічних дисциплін з Україною (національність, походження, праця, студії, тематика в творах тощо).

Виставку **ТОПЕКС'81** організувала Американська тематична асоціація.

Гості з Аргентини у „Свободі

У вівторок, 14-го червня, до Головної Канцелярії УНСОюзу і в-ва „Свобода” загощила родина **Василиків**, які прибули з Буенос Айрес, Аргентина, на короткі відвідини ЗСА і Канади. Д-р Михайло Василік це відомий громадський діяч в Аргентині. Економіст по професії, він є професором Католічного Університету в Буенос Айрес, директором філії УКУ там же головою Українського Капитулу Об'єднання. Гості прибули до УНСОюзу в товаристві брата д-ра Василя, Тараса, який живе в родині в Нью Джерсі. На фото (зліва) в першому ряді: д-р Василь, його дружина Романа і 12-річний син Володимир; в другому ряді (зліва): 11-річна донька Галія, брат Тарас і 16-річний син Андрій.

Буковина...

(Продовження зі стор. 2)

Федьковича. Автор розглядає цей період уважно й конкретно. У статті досліджується не тільки полеміка, а й своєрідність педагогічної діяльності інспектора. Федькович, на думку автора, був виразником українського національного активізму й через нього виявлялася воля українського народу в культурно-освітній діяльності. Особливо приваблює читача сумлінний розгляд діяльності Федьковича як народного діяча. Хоч для цього треба було залучити більше доказового матеріалу з діяльності поета.

Цікаво звучить стаття „Українська латинка”, в якій автор розглядає проєкт М. Пилата про введення латинки в українську літературу на Буковині. Корисний підхід: „Українці репрезентують собою дві культури: східно й західно — візантійську й римську, але в українській сорочці — гарний, як писанка. Скінчити із себе свою сорочку українцям не треба, хоч би чужа практичніша була...” (стор. 156). Тим автор підкреслює, що Буковина повинна залишатися при українській графіці, заснованій на слов'янській кирилиці, до створення якої прислужилося багато діячів української культури протягом півтора століття, і кожен з них вносив частку в цю важливу загальнонаціональну справу.

Розділ „З українського життя на Буковині” — це

низка інформативних статей про добрі прояви українського життя в цій частині України. Для кращого відзначення зацікавлено зауваження д-ра Аркадія Жуковського, який у передмові до „Творів” пише: „Сподіємося, що це оригінальне видання заповнить одну з прогалин у сучасному буковинознавстві, яку так односторонньо представляють у сучасній Україні” (стор. 16). Статті цього розділу читаються з інтересом, бо вони подані у зв'язку з суспільно-політичним життям народу та є показом нових пошуків у діяльності культури. Автор широко пише про численні факти й явища громадсько-освітнього й мистецького життя, докладно характеризує на загальнонаціональній основі стан освіти та стан національної свідомості.

Останній розділ „З життя” ставить перед читачем цілу низку проблем і спонукає уважно підходити до змалювання минулого. Цей розділ справляє гарне враження, не зважаючи на те, що деякі явища, обертання в тому самому колі ідей та образів, знають все частіші повторення, пересипувань та ідейного окостеніння думки. У дослідженні слушно відзначено, що через специфічні історичні та культурні обставини українці відстають від психологічної дійсності своєї народної спільноти, розгубили свій національний ідеал, який кожен треба оновити, зробити його всеохоплюючим для охоплення складного процесу розвитку українського народу.

Окремо слід відзначити й таке достоїнство книги, що чудове поліграфічне оформлення. Прислужилось до цієї книги й її видавці сині сл. п. Володислава Корниляка, Владика Платона й д-р Володимира, які подбали про якість видання.

Підсумовуючи, треба справедливо зазначити, що „Твори” Корниляка — це книга актуальна, бойова, спрямована проти тих, що обмежують вклад Буковини в українську національну й культурну скарбницю. Книга викликає роздуми, якщо в чомусь спірна чи однобока, то вона не закриває шляхів для розвитку, а навпаки, веде до досліджень, до обміну думок. Кажуть, що лише в суперечці народжується істина; це справедливо й щодо праці Володислава Корниляка. Адже через полеміку, дискусії й роздуми приходимо до чітких, перевірених висновків.

Іван Іванчук відійшов у вічність

Св.п. Іван В. Іванчук

Від наглої і несподіваної смерті сохрани нас, Господи! Від граду, вогня і війни ізбави нас, Господи! З такими релігійними піснями виходили наші села зі своїми священиками в часі посухи, або коли зростало збіжжя у полках з причини безперестанних дощів. Було розмаїто, небо випогодилося, Дністром чи Сяном перестали плисти селянські хати, або адарив дощ на суху землю, хліб був урятований. Молитва помогла — вірили в це твердо селяни.

З приводу наглої й несподіваної смерті Івана Іванчука напильовує роду споминок, коли можна було молитовно відвертати нещастя. Люди молилися, щоб Господь сохранив їх від несподіваної смерті.

Іван Іванчук збирався на річні збори УНСОюзу і на конвенцію сеньйорів. Відійшов нагло і несподівано, як повертався автом ввечері зі союзової імпрези — „Бовлінг-турнамент”. Шо спричинило удар авто і ким не виявлено, не було свідків. Відізнався притомний, але не міг вже вяснити, що сталося.

Похорон відбувся 2-го червня до церкви парохії св. Йосифа і на цвинтарі св. Миколая. Домовину несли союзовці Відділів 42-го, 22-го та 301-го. Крім церковних відправ і панакхиди в каплиці похоронного заведення В.Музики і сина, відмовлення Вервиці членами „Голі Нейм Сосайті”, були промови та спогоди.

Інж. Степан Куропась виголосив над домовиною на цвинтарі промову такого змісту: „Жалібно Громаді! Сьогодні, 2-го червня, ми зішлись тут, щоб попрощати визначну людину, українського патріота і відправити його в далеку дорогу, з якої нема поверноту, на вічний спочинок на українській цвинтарі громади і дісезії св.Миколая.

Так, на вічний спочинок, бо за життя св.п. Іван Іванчук, не мав спочинку, він завжди, як ми кажемо, був

„бизі”, був зайнятий своїми і, головним, народними українськими справами. Ті всі справи, про які дбав покійний, і досі не закінчені, бо життя йде, світ переходить зміну.

Іван Іванчук народився 1-го серпня 1905 року на фармі батьків біля містечка Гімлі в провінції Манітобі, Канада. Землі району Гімлі — піскові, але батьки покійного з фармерського роду з околиці Коппінгтона, Західної України, тяжко працювали, викорчовуючи осикові і вільшані ліси, будували господарські будинки і так добували хліб а й до хліба нічого їм ніколи не бракувало. Фарма Іванчуків, як оповідає мні св.п. Іван, була при дорозі до Вінніпегу. Люди їх знали, свої й ісланди, що заселяли цей район. Вступали по дорозі напиться води і поговорити.

Батьки Івана мали чотирьох синів і одну дочку. Сини підросли, здобули освіту, а батьки їм допомогли. Сини працювали на залізничній дорозі, щоб заробити на шкільні оплати, а Іван, крім цього, ходив ще на зарібок у живина.

Скінчив університет, правничий відділ, але цієї професії не виконував. Його брат Михайло присвятився вчительській професії, добився ранги інспектора державних шкіл, видав книжку про українське поселення в районі Гімлі.

По закінченні студій Іван переїхав до Віндзора, а відтак до Детройту, де мав різні заняття, до власного бізнесу включно. Там одружився зі Стефанією з роду Бартош, які переїхали зі стейту Мізури до Детройту. Разом з Іваном Панчуком, місцевим адвокатом, організували академічну громаду „Українські градуанти”, організацію, що виконувала добре свою місію — гуртування академічного українського активу. Майже щороку І.Іванчук їздив з Чикаго на річні збори цієї організації.

Замолоду любив спорт, організував у Детройті дружину бейбол і софтбоул. Був дуже активним у рядах УНСОюзу. Не було конвенції чи календаря УНС за останніх 50 літ де б не можна було знайти ім'я Івана Іванчука. Зорганізував молодечий 183-й Відділ ім. Мазепи був секретарем 175-го Відділу а головою 423-го. Народний Дім у Детройті, т.зв. Ukrainian Temple тішився працею і опікою покійного. Я вже згадав, що коли був молодий, любив спорт, але треба додати, що й до останнього дня життя брав участь в спорті (бівлінг і

гольф), організував „Гольф Турнамент”. У школі танків Василя Аврамченка був інструктором й треба було йому відбувати подорожі. Був асистентом покійного маистра Пюрка і їздив з ним по Америці, щоб організувати виступи.

З переїздом до Чикаго його діяльність не переводиться. Включився в організацію і будову нової української парохії і Святині св. Йосифа на Кумберленді. До кінця життя не зійшов зі своїх позицій в УНСОюзі. ОДВУ і Націоналістичному Русі, будучи членом Української Видавничої Спільноти, членом дирекції та Контрольної Комісії.

Його кар'єра в УНС: був 12 літ головним контролером, а відтак став почесним членом Головного Уряду. Ще й досі він був касиром Комісії Сеньйорів. Та Провидіння Господнє перервало його активність. Його буде бракувати в УНСОюзі і в лавах сеньйорів.

До останньої хвилини св.п. Іван журився кризою в УК КА, основоположником якого він був на першій конвенції у Вашингтоні з рамені УНС. Коли хтось згадував ім'я Іванчука, то відразу ставав перед очима Український Народний Союз. Він був членом дирекції Злученого Українського - Американського Допомогового Комітету (ЗУДАК); якийсь час був головою його Відділу в Чикаго, як теж головою Окружного Комітету УНС.

Іван Іванчук завжди почувався молодим, може, тому, що він був співорганізатором, урядовцем, а навіть якийсь час редактором Ліги Молоді Північної Америки. Носився з думкою, воскресити організацію, яка досі животіє, але не живе. Всі ті „посади”, якщо їх так можна назвати, були безплатні. Велика втрата часу, здоров'я й енергії та журба робили своє, але покійний не здавався.

Помер в упряжці народної роботи. По дорозі додому з „Бовлінг Турнаменту” зустрірів його шевченківський Страшний Косар, який кладає горами покоси, не минає й царя. Не минув й Івана Іванчука.

Покійний був добрим й вірним чоловіком і батьком. Любив свої доні Клявдію і Іванну (Джовні), а останньою все хвалився зніжкою своєї внучки Ліб Кайнд і плянував відвідати свою старшу доню Клявдію Кейфер на її новому поселенні в Кентакі.

Пам'ять про доброго українського патріота І.Іванчука є в книгах вісних літ і переїде до історії від роду в рід. Він був одним із загрозених родів союзових орлів, які вмиряють.

На тризни промовляти ще брат покійного Михайло, який змалював нам ідилію фермерського життя Іванчуків та спом'янув свою матір, яка вчила хлопців своїх свтати „Гам за горою, за кам'яною”. Зять покійного д-р Кайнд зобразив сильветку свого тестя коротким словом по-англійському.

Отже Голлівудський підпис заслуги покійного для української церкви св. Йосифа зокрема, бо покійний шонеділу був у ній. Головна радна УНС Гелен Олек доповнила в гарних словах історію співжиття і дружини роботи св.п. Іванчука в рядах УНС.

Парох церкви о. Корчинський доповнив ці спогоди промовою на тризни та підкреслив ролі церкви в житті громади.

Степан Іванчук, дружина і дочка Івана подякували учасникам похорону, а отець парох закінчив тризну молитвою.

Степан Куропась

DELTO GIFT SHOP
146 First Avenue
New York, N.Y. 10009
ВЕЛИКИЙ ВИБІР ХУСТОК, СВЕРТЕРІВ, ОБРУСІВ, КЕРАМІКИ, ПОДАРУНКИ НА КОЖНУ НАГОДУ.
ZENON IWANYCKY
(212) 533-2906

DELTO GIFT SHOP
146 First Avenue
New York, N.Y. 10009
ВЕЛИКИЙ ВИБІР ХУСТОК, СВЕРТЕРІВ, ОБРУСІВ, КЕРАМІКИ, ПОДАРУНКИ НА КОЖНУ НАГОДУ.
ZENON IWANYCKY
(212) 533-2906

РОЗШУКИ
Близька землячка з Волині
НИНА розшукує
ВАСИЛЯ КИЩУКА
який виїхав з Франції до Канади.
Господи! Т. KARDASH
108 W. Newell Avenue
Rutherford, N.J. 07070

REAL ESTATE
Коло Союзівки продается з причини виїзду
ДИМ-ПАНЧА
5 спальн, 2 1/2 ванниці та дохолове бонгало з 2-ма спальнями.
Тел.: (914) 626-7804

ПРОДАЄТЬСЯ
20 АКРІВ
в Українському Селі, в Глен Спей, Н. Й.
Дуже низька ціна. Телефонувати по 6-й год. веч.:
(914) 856-8887

TWO COUNTRY HOMES
Both all year round, knotty pine walls, fplcs, large porches, in parklike setting. On private road, in complete package only \$45,000. Terms available.
MOIRA JAYE REALTY
(914) 626-2184
Kerhonsen, N.Y. 12446

FUNERAL DIRECTORS
ПОЛОГОДЖУЄМО традиційні українські похорони для Ваших рідних. Обслуговуємо всі громади вже понад 50 років. Обслуга 24 години денно.
JOHN J. SENKO
(212) 388-4416 or (516) 481-7460
SENKO FUNERAL HOME
213 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y.
HEMPSTEAD FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd.
Hempstead, L.I., N.Y. 11550

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: 674-3630

Директор ПОСІФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує планувальним, похоронним і паліативним відділами в кожному районі міста. Похорони по мінімальним цінам.

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegion 4-2568

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ШИРА і ЧЕСНА our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Банд Брукс і перенесенням тілних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

REAL ESTATE FOR SALE
ELLENVILLE
Former Department Store
Double building, 9,000 square feet and basement. Just reconstructed steel and brick, air conditioning and heat.
Prime corner opposite Woolworth and Cinema. Excellent for any retailing — mini mall, outlet, light assembly. 2-family house adjoining optional — sacrifice.
914-647-4242 OR 647-7188

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Банд Брукс і св. Духа — відомі солідна фірма
CYPRESS HILLS MONUMENTS
ВОЛТЕР БЕЛІНСЬКИЙ
Walter Bielanski
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2332
Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по полудні, в неділю 10-4 по полудні.
На бажання і для вигоди клієнтів, радо заїдемо до Вашого дому з проєктами і порадами.